

stelen Pauli definition, är en fast öfvertygelse om det man hoppas, innehåller en positiv sannin-g, enär des ide kan realiseras genom den passion som uppväckes i hjer-tat: så att den, som fullt och fast tror, att han skall bli-swa salig, han blir salig. Iden blir här realiserad ge-nom den lefwande tron, som alltid åtföljes af en pas-sion. Och likasom inbillningen blir en verklighet hos en människa, som döer af inbillning; så kan också inbillnin-gen blifwa en verklighet hos en människa, som inbill-ningen försätter i Himmelriket eller i helvetet. Men då är det icke någon inbillning, utan verklighet; och så wi-da Himmelriket är inwertes i människan, så böe hon också sträfwa att komma in i detta himmelrike, genom en sann ånger bättring och lefwande tro.

Witca

Tryckt hos W. N. Nygren. 5153.

Ens Ropandes Röst i Öknen.

N:o 8. Augusti. 1853. 2 Årg.

(Sinfändt)

Om afgudafester.

Afgudafester äro de ståtliga högtider, som firas till afgudars ära.

Sådana sägas blott förekomma i hednaland. Ja wäl. Wara inte wårt land då blir mer ett hedniskt. Wara wi inte göra våra högtider mer afgudiskt, än hedningarna, som dock ofta med ett djupt alskar och stor förfälskelse fi-ra sina afgudafester. Men huru går det ofta till hos oss? Ah! hwilken trögheit, ljumhet och andelsbshet råder ej stora hopen af så kallade Lutheraner, då det blir fråga att höra Guds ord, lofwa Guds namn och gå till Guds bord. Men bjud dem till spelbordet eller rusdrysks-la-laset, så kan du få se deras ögon klarna och deras tung-gos band lösna. Bjud dem på bal, Der finnes god tid för dem, som fällan ha tid att gå i kyrkan; Då öppnas stora salar, när för andaktsöfningar blott upplåtes den tränga fattiglojan, enär Kristus ej får rum i de stora härbergen; Der brinna hundratal's ljus, då hundratal's fattige ej ega en ljusstump för att sätta wid sin Bibel; der finnes rik musik, som spelar allt utom "psalmer och andeliga wisor i nådene" — —

Åh! wi lefwe i en afgudigt och flädsfull tid. Våra studenter äro nu de akraftigaste herrar, liksom de skulle borttaga jordens mörker med sina kläder och swajande fanor och kostsamma tillställningar — Wi ha nyss sett den skåt, som utvecklades i Lund, då Tegners bildstod af-täcktes. War der intet afgudereri, då gamla och unga med blottade hufvudstågade förbi bildstoden och Tegners anhöriga upphöjdes och skålar druckos? Hvad wänn härmed Kristi rike? Männe härwid Gud allena prisas des — ej snillet, ej skalden, som har sin bästa bildstod i sina skrifter och kan säga med Horaz: Monumentum exegi are perennius? — Huru ofta har ej werldens påf-wiska anda kanoniserat samningens biträde förskjäre, men brändt eller förböjt samningens warmaste wänner! Men werldens anda war sig alltid lik. Den böjer sig ej för storheten, som blöder på Golgatha, för Lambet och Blodet, men för skalder, skådespelare, sängerskor och dansböfer bugar och kryper och offerar den. Åh! werlden är full — full — full med — — afgudereri. — —

Ålftonsånges Predikan på 7:dra Sönd. i Adw.
hällen i Hernösand. 1848.

Hedningarnes Apostel widbrer i dagens Text många ämnen, som kunde förtjena att behjertas af oss Christne; men då wi icke kunna betrakta alla ämnen på en gång; och då Aposteln icke tydligt tillkännagifwer, att meningen med hans ord ifrån 9 till och med 12 wersen går ut på att wisa huruledes Kristus war kommen att re-gera öfwer Hedningarna; så kunna wi taga oss deraf

anledning att betrakta och efterfinna: Huru Kristus regerar öfwer Hedningarna genom Christendomen 1:mo sådandén nu är; 2:do sådän den borde wara.

Wår första förefatts war, som sades, att betrakta, huru Kristus regerar öfwer hedningarna genom Christendomen sådän den nu är. Den första frågan blir alltså denna: Huru är Christendomen nu? och häraf följer åter den andra frågan: Har wäl Christendomen någonsin warit annorlunda än den nu är? Eller med andra ord: Har det wäl någonsin förut funnits bättre Christina än nu? Och då wi wåga beswara denna sista fråga med ja! så ha wi med det samma medgifwit att nu tidens Christendom icke är den rätta, eller: den är icke så, som den borde wara.

För att nu bewisa, att Christendomen nu är annorlunda än för; måste wi draga oss tillbaka till tidens början, och draga oss till minnes hurudan Christendomen war i sin början.

Om wi nu läsa nya Testamentet, och i synnerhet Apostlagerningarne så finna wi, att de, som först antogo Christendomen, wore fattigt folk, som inte hade några stora förmåner att wänta här i werlden. Apostlarne sjelfwa, som predikade den Christina läran, hade warit fiskare och tullbetjenten. Apostelen Paulus war den enda, som war lerd; men han förbraktade lårdomen och sade sig icke wilja weta af annat än Jesum Christum och honom korsfästän. — Betrakte wi nu denna lilla hoy, som belände sig till Christina läran; så finna wi, att de förbraktade werlden och de ting, som i werlden äro. Ingen ibland dem war rik, och war det någon, som hade

förmodgenhet; så delte han mest sin förmodgenhet till de fattiga. Deras förnämsta glädje war, att tala och så höra talas om Jesum af Nazaret och honom korsfäst. Deras förnämsta ära war martyrdöden, eller den lyktan att få dö på korset eller på stupstocken för Jesu Christi skull. Och så stor magt hade Frälsaren fått öfwer deras hjertan genom Christendomen att ingenting i werlden kunde förnä dem, att öfvergiftwa eller förneka honom; ingenting i werlden kunde förnä dem att begå ett brott eller tänka, tala eller göra någonting, som war stridande emot hans wilja. Ingenting fruktade de mindre än döden, och så säkra woro de på sin salighet, att de gingo med glädje till afrättsplatsen, och tackade Gud, att de woro wärdige att få lida smälet för Jesu Christi skull; och war det någon som af fruktan för döden flydde undan, eller kastade en näsiva rökelse på afgudens altare, för att dermed frälssa sitt lif, en sådan fick på lång tid icke komma in bland de Christnas församling. Han blef ansedd med afsty och förakt; han måste stå utan för dören och gråta och be dem, som gingo in i kyrkan, att de skulle bedja Gud om nåd för honom. Så stor magt hade Frälsaren fått öfwer deras hjertan, och wi hafwa der ett exempel på, huru Kristus regerade öfwer Hedningarne genom Christendomen sådan den då war.

Wi skulle nu också se till, huru Kristus regerar öfwer hedningarna genom Christendomen, sådan den nu är. Men om wi jämföra den Christendom, som då war, och den Christendom som nu är; så fruktar jag att wi blifwa utan Christendom. Ty säkert måste Christendomen den tiden hafwa warit någonting annat än den nu

är efter wi finna så mycken olikhet i deras och vår wandel. Wisserligen finns det äfwen nu en slags Christendom, en dödd bokstafstro; det finns en hop af döpta hedningar, som gå i kyrkan, och anamma nattwarden eller par gånger om året; och dessa döpta hedningar tyckas werkligen tro, att de der dopet och Nattwardsgäendet och de öfriga kyrkoboken skola betyda något. Det finns också andra, som ifra för Christendomen sådan den nu är; emedan den kan passa till en bom eller hållhake för de råa masorna, att de icke må bryta löst och rusa åstad i passionernas wilda hra, lik en blodström öfwer jorden.

Ty det har werkligen hänt och kan hända ännu en gång, att, då några utskickade swartandar ifrån afgrund, kunnat inbilla människorna, att Bibeln och allt hwad der står är bara fabler och Prestlögnery; så har människorna blifwit så wilda, att de slagat hwarandra som kreatur. Tag bort bommen eller hållhaken, som håller människorna inom skrankorna af det menliga; tag bort den allmänna bokstafstron, eller den yttre bekännelsen, (fastän den icke arnat är, än ett menande, ett för sannt hållande, en dödd bokstaf, som somliga staswa förut och andra staswa efter, att det nemligen skall finnas en Gud, och ett lif efter detta, ett ansvar och redogörelse) tag bort den bokstafwen, och du skall få se, att människorna rafa löst på hwarandra; Du skall få se huru djefwulen bärjar grabbera bland människorna midt på ljusa dagen.

Men wi böra ändå tacka Gud för den wisserligen öförtjenta nåden, att wi ännu få hafwa den döda Bok-

stafwen qwar; ty wore icke den; så skulle wäl snart äfwen sista skenet af Christendomen förswinna och dö bort. Under den Bokstafwen kan möjligen någon gnista af lif sinnas här och der. Men det wärsta är, att Bokstafwen dödar; den dödar lifwet. Ty om det också möjligen låter säga sig, att Kristus regerar öfwer hedningarne genom Christendomen, sådan den nu är; så är det likwäl klart, att Kristus icke har någon magt öfwer hedningarnas hjertan; så länge som Christendomen är dödd, d. v. s. utan lif utan värma, ett skal utan kärna. Det är skrifwit i Profetens Bok; det är skrifwit om Kristus, att **Konungarne skola wandra i skenet af Hans herrlighet**, och så länge som Konungarne äro Christligt sinnade, och söka med sitt exempel att befordra den lefwande Christendomen; så länge kan man säga, att de wandra i skenet af Herrans herrlighet; ty ingen är bättre undersåte än en sann Christen; ingen faller warmare förböner för Konungen, än en Christen. Men om de styrande betrakta Christendomen som ett medel att hålla styr på massorna, då bedraga de sig, då börja thronerna att swigta. Då kommer den döda Bokstafwen, som en knut på menniskornas samweten. Den döda bokstafwen är lifsom ett utanlås, som man will sätta på färahuset, för att slänga ut Ulfwarne, som tjuta der utanföre. Om man med den döda bokstafs tron söker omringgärda och omringkslansa Christendomen för fristänkeriet, hwar skola då de rätta herdarne slippa in i färahuset. Finns det någon rättsinnig herde som tycker, att det är synd om fårena, som måste försmäta i den döda bokstafwens qwalniga lifluft, och skulle han wilja

skaffa dem någon andelig föda till förfriskning för deras nädehungrande själar; så måste han, tryckt af de döda bokstafs formerna, endast wara fåren under förträckta ord; annars blir han snart sjelf insperrad uti samma jernstyfwa bokstafs sjettrar, hwaruti man welat spärra sjelfwa Christendomen. Swarifrån skall då lifwet komma i Christendomen? Det är klart, att der den rätta Christendomen är, der är lif, der är frihet. Den låter icke sjettra sig af döda och stela bokstafs gårdar. Den will lefwa i frihet. Och om det låter säga sig, att Kristus regerar öfwer Hedningarna genom Christendomen sådan den nu är, så låter det likwäl icke säga sig, att Kristus har någon magt öfwer hedningarnes hjertan genom en dödd bokstafstro eller mun tro; ty meningen med Christi regering öfwer hedningarna är en lefwande Christendom, icke någon dödd bokstaf eller utanlära; icke ett menande eller förmodande, att man efter en färdfull och lätt sinnig, kanske ofta lastbar, men för werldens ögon ärbar eller skenhelig wandel, skall få stiga in i himmelriket. Meningen med Christi regering öfwer hedningarne är, att Han skall få magt öfwer sjelfwa hjertat, genom kärleken och den tvingande nåden, och att menniskan genom detta nådens och kärlekens jernris (hwarmed han tuktar hedningarne) skall känna sig lycklig, glad, stark och salig redan här i tiden.

Men huru och på hwad sätt skall det bli mera lif och värme i Christendomen, om man med den döda, stela och jernhårda bokstafstron, will sätta bommar och lås för färahuset, och der instänga icke allenast de arma fåren, utan äfwen bokar och getter, jal till och med hundar och

svin. Huru måste icke de arma fåren förtrampas och förtryckas i trängseln af så olifartade djur. Om en rättfärdig herde vill komma med sådan föda, som passas för fåren; så blir han nedsmusad af de andra djuren; ty den föda han bjuder dem kunna icke fördraga, de spy opp den genast. Icke heller kunna fåren wara belätne med den föda, som svinaherdar gifwa åt hundar och svin. Derföre bort med twänget! Låt Christendomen bli fri; så får den lif. Låt fåren få sådana herdar, som icke blott klippa dem och mjölka dem utan äfwen bespisar dem med ewiga liffens ord; då får Christendomen lif; då får Kristus magt öfwer människornas hjertan och icke blott öfwer kropparne genom tem och dödd bokstafstro, d. v. s. genom Christendomen sådan den nu är. Wi hafwa nu försökt att beskrifwa, huru Kristus regerar öfwer hedningarna genom Christendomen sådan den nu är; nu skulle wi också försöka att wisa huru Han regerar öfwer hedningarna genom Christendomen sådan den borde wara. Men som det är swårt att wisa huru Christendomen borde wara; så måste wi åtnöja oss med att wisa huru människorna borde wara och kunde wara, om Christendomen wore lefwande och klar; ty Christendomen sjelf står inte att beskrifwa med ord; den måste kännas; den måste smakas; den måste erfaras. Tänk om nu en sådan tid kunde inträffa; att wi blefwe twungne att affwärja oss Christendomen, antingen för det wi icke hafwa någon Christendom, eller också för det wi hafwa den. så ufel och så andefattig som den är. Om, säger jag, wi blefwe twungne att antingen affwärja oss Christendomen, eller också att

gå till döden och blöda på stupstocken för Christendomen; hwilketdera skulle wi då göra? Antingen affwärja eller blöda; Ett af de tu, och intet wal emellan, intet befinnande vidare; ett af de tu; Swad skulle wi göra? Jag frågar bara för rosslull, utan affeende på hwad, som kunde hända, eller möjligen kan hända. Swad skulle wi göra? Jag frågar, huru mången det wore ibland oss, som hade så stark tro på Gud, och så pass lefwande kärlek till Frälsaren, att han skulle hafwa lust att gå till döden för sin tro, för Christendomen, och ändå wara glad? Om det wore någon, som hade lust att slita sig lös ifrån gråtande makar och barns armar, och stiga opp på bälet, eller låta sarga sig der i deras åsyn för Jesu Christi skull?

Kanste då först, skulle wi få se, huru det står till med vår Christendom. Kanste då först skulle wi se, huru människan ser ut inwertes. Kanste då först skulle wi få se, huru många hjertans tankar blefwe uppenbarade i affeende på Frälsaren och Christendomen. Men jag tar till baks mina ord — jag har redan sagt för mycket — det war bara en flykt af den rätta Christendomen, som jag wille wisa Eder. Det war kanste för hårdt, eller rättare för mycket begärt af vår tid, som kallat sig den upplysta att fordra en sådan uppoffring för Christendomen. Jag wille inte büsta, att någon ibland oss skulle ställas på ett sådant prof — och jag talar min Gud, att han är så nådig, att han inte ställer oss och vår swaga tro på sådana prof; fastän jag för min del wet werkligen icke, hwilketdera, som wore nyttigare för oss och för våra barn, antingen att blöda —

eller icke blöda för Jesu Christi skål. Men Ivi gå nu till andra ämnen, och, om I tillåten mig, vill jag framställa en annan fråga: Huru mången är det ibland oss, som har lust att ö wergifwa sina gamla syndawanon, till ex. otukien, som har blifwit så rådaande i land Emenniflors barn, att det nu mera icke anses för någon skam eller wanära att förbrä och förnedra och wara förnedrad; ett brott, hwaraf endast följderna bli synliga för werlden, de olyckliga, wanwärdade, faderlösa barnen; men sjelfwa gerulngen, den må wara synlig eller icke, står med outplåulig stålstrift skrifwen bland blodfärderna i skuldregistret — eller förbannelserna, hädelserna och de chhygliga skränen på gatorna i det andeliga Sodom och det andeliga Gomorra af misunniga, medwetelsda krypande eller daggande djur i människogestalt; midt för portarna af helgedomen, under murarne af Templet, står den handskrift skrifwen i blod, som anklagar och vittnar, att Christendomen är föraktad och förtrampad i upplysningens tidehwarf. Är detta Christendom eller hetendom? och om sådana gerningar, som nyss nämndes, höra till upplysningen, då tillstår jag upprisktigt, att i Barbarernas land der ingen sol stiner om dagen der endast månen sprider sitt matta sken, och endast norrskenet wisar den ensamme wandraren vägen; der finnes åtminstone, mera dygd och ensald i seder än här i upplysningens land.

Christnel skall jag ännu bekräfta för Eder: hurudan Christendomen är, och hurudan den borde wara i ett land och i en stad, som har så mycken anledning till wäckelse och besinning? Skall jag, med den ringa erfa-

renhet jag eger i den saken, tala om för Eder, huruledes Christendomen består, icke i dans och i lek, icke i werldsliga nöjen och spel, icke i silke och siden wid sidan af tiggare trasor, icke i skyhöga flott wid sidan af tiggare kojor; icke heller i den så högt beprisade dygden, som annars är så älskwärd och eftersträfwad, om den bora funnes till; utan Christendomen den sanna, äkta, rena Christendomen består i, — om I wiljen weta det — den består i förnedring!

Förstån mig rätt! jag sade, att den sanna, äkta och rena Christendomen består i förnedring; ty innan en menniska kan blifwa upphöjd till en Christen, måste hon först och framför allt wara förnedrad i Guds ögon, i sina egna ögon, i hela werldens ögon. Wär frälsare war också förnedrad, innan han bles upphöjd fast i annan mening, är wi hör tala. Jag måste alltid krypa innan jag kan gå. Jag måste bli förnedrad, innan jag kan blifwa upphöjd. Men att komma till en sådan förnedring, går icke alltid så lätt. Det ligger i människans natur någonting motjubande, som strider emot en sådan förnedring. Man tror sig wara, man bjuder till att wara, man sträwar att wara åtminstone någorlunda jemngod med andra, och i skynhet om man, efter en någorlunda god uppfostran, smickrar sig med den lufwa inbillningen, att man är dygdig, och borde kunna wara dygdig, och att man i och för denna dygd borde stå i någon nåd hos Gud; då är det bra swårt att bli förnedrad. Om nu så skulle hända, att Gud låter en sådan dygderik menniska falla — ja! falla djupt, som till ex. händelsen war med Petrus, som måste gå ut i

förstugan och skämmas för sin dygd, eller med qwinnan i den dygdesamma Phariseern Simons hus, som måste stå bakom Trälsarens fötter, och skämmas offentligt för hela werlden för sin odygd; — då säger jag, om det skulle hända, att en sådan menniska blir slagen, antingen af ett djupare fall eller af en swår motgång eller af ett blixtrande nådeord, som faller djupare in i själen; då säger jag är det en möjlighet ett bli förnedrad; och endast då är det en möjlighet för Trälsaren att få magt öfwer syndarens eller synderstans hjerta, och på det sättet, genom Christendomen få regera emväldigt; ty det vill han: Han vill regera alldeles emväldigt öfwer hedningarnas hjertan: Han tål inga medregenter.

Nu är det klart af sakens natur, att en menniska, som känner sig på en sång slagen och förnedrad, måste se sig om efter hjälp; hon måste wäitra sig i stoflet, och wrida sig som en mask. Hon måste under wändan och födsloarbetet gripa fter något lödd. Hon måste skatta sig lycklig, om hon med Petrus kan slippa uti förstugan och gråta ut. Hon måste skatta sig lycklig, om hon, genom folkträngseln, kan tränga sig fram, och komma Trälsaren så nära, att hon får taga på hans klädefäll. Ja! hon måste skatta sig oändeligen lycklig om hon kan få den nåden att stå och skämmas offentligen för hela werlden, bakom Trälsarens fötter; och tårarna, som falla på dessa heliga fötter, dem måste hon torla bort med sitt hufvudhår; ty hon wet väl, att det är oanständigt, ja, att det är owärdigt för henne att stå så nära den heliga mannen — Men hon kan icke, hon vill icke, hon förmår icke låta bli att gråta, och derföre gråter hon, och torlar bort tårarna med

sitt hufvudhår, att icke något märke af hennes syndasmittade tårar må lemnas qwar. — Nu anmärka werldens barn, som tycka det wara så oförklarligt och besynnerligt, att Trälsaren kan få en sådan magt öfwer menniskohjertat, att han kan tvinga dem, som blifwit röde af den förekommande nåden, han kan tvinga dem att gråta när han will, han kan tvinga dem att blöda för Christendomen när han will; han kan tvinga dem att gå i elden för sin skull, ja han kan tvinga dem att hoppa af glädje midt under grätandet. Werldens barn sade jag, göra den anmärkningen, att det är besynnerligt huru Jesus af Nazaret, som anses för en så stor Lärare och Profet; huru kan han tåla en så otäck och otäcklig qwinna handtera sig på det wiset. Eller med andra ord: werldens barn kunna icke begripa, huru det kommer till, att Trälsaren icke gör någon åtskillnad på dygdiga och odygdiga menniskor. Det förefaller dem besynnerligt, att han är lika nådig emot äktenkapshyrierkan och emot sjelfwa Rådswaren på korset, som han är nådig emot den rika och förnäma ynglingen, som frågar honom om råd i asseende på sin salighet, hwaraf nödwändigt måste hända, att den största hof kommer att stå i bredd med den dygderikaste menniska på jorden, och att Trälsaren således icke gör något asseende på den så högt beprisade dygden. Ja! så är det inför Christi domstol. Så är hans behagliga wilsa, ougrundelig i råd och i magt. — Men, beware of Gud från den tanken, att wi skulle deraf taga oss anledning, att lesa som kreatur, i den förmodan att wi med några tillgjorda snufstningar på satesfängen, eller genom att bigta oss,

skulle vara färdiga och välberedda att sliga? in i himmelriket.
(Fortf.)

Huru aktar Presteståndet på Tidens tecken?

Uti No 12 af denna Tidsskrift för 1852, har en artikel blifwit införd i anledning af Cleri Comittialis Circular 1851. Uti denna artikel hade wi föresatt oss att undersöka, huru Presteståndet aktar på Tidens tecken. Vi få nu tillfälle att gifwa en fortsättning af den påbrjade artikeln, och fråga med fullt kalkware: huru aktar Presteståndet på Tidens tecken, när det ser sedeförderivet taga öfwer hand icke allenast i hufvudstaden, utan äfwen i landsorterna: När det ser utswäfningar taga öfwer hand ibland de bildade; när det ser laster och brott taga öfwerhand ibland massan af Folket: icke blott dryckenskapslaster; som äfwen den blinde kan se. och den döfwe höra, utan äfwen andra utswäfningar, som förnedra menniskans förnustiga natur och sätta henne i jämbredd, med de ofskälga djuren.

Hwad är det som hindrar Ståndet, att i massa arbetar på Nykterheten. Är det icke Ståndets pligt, att taga vara på sin broder? Kanste Ståndet hysa samma förnustiga tankar om förnustets Gudomliga natur, som Nationalisten; när jag uppfyller mina pligter med iakttagande af mina rättigheter, så angår det ingen huru jag lefwer; Jag skall sjelf swara för mina gerningar. — Menne det icke wara den kära Aptititsnyen och punschglaset, som hindrar de flesta Prestes, att med alskar angripa den stora brännwins Draken, som hetar att sluka Folkets både fysiska och moraliska krafter. Eller Lär

det ambitionen, som tillstoppar munnen på dessa slumma hundar, som ställa intet, ehuru kyrkan är full af tjufwar. Kanste är det fruktan för werlden, som hindrar dem att ställa på de nyktra fyllhundarne. Presten will icke stöta sig med Församlingen, som består af barmhertiga krögare och nyktra fyllhundar. Han fruktar för werldens hat emedan han snart kunde få sig ett föraktligt öfnamn på nacken, antingen swärmare, Läsarpredikant, eller Jesuit.

Det är allmänt bekant, att Doctor Wieselgren blef förbuden af Dom Capitlet i Lund att hålla nykterhets Tal i andra Församlingar; och en del Pastorer redade att låna kyrkans nycklar; kanste war det meningens, att stänga in de andeliga swinen inom kyrkans murar, så att werlden icke skulle få höra deras grymtande, men hwarföre fick icke Wieselgren hålla Tal i andra Församlingar? Sol emedan de heliga Fäderna fruktade, att detta nykterhetswäsende, kunde urarta till swärmeri! Och hwarföre fick han icke allestädes låna kyrkans Nycklar? Sol emedan Gubbarne i Pastoraten fruktade, att Wieselgren kunde stämna bort Församlingen. Man har äfwen sett af Tidningarne, att en dylig kyrkans pelare, som kyrkofäderna i Skåne wägrat lemna kyrkans Nycklar åt en resande Nykterhets Predikant, som dock war befullmäktigad af Nykterhets Föreningen i Stockholm att hålla Nykterhets Tal: Och detta har händt förledensommare uti ett Pastorat i Angermanland, hwarest Pastor i Församlingen tycktes wara svartstul eller afundstul om sina andeliga swin. Måhända tänkte han, som ägaren till Edwinshjorden wid Gadara: En sådan trollkarl, som will drifwa ut brännwins

djefwulen ur Församlingen, kan förorsaka alla swina her-
dar en obotlig skada, emedan de kunna förlora sina andeliga
swin. Allt detta har skett på frihand; eller på stående
fot, och skall framdeles uti kyrkans annaler blifwa ett
stående och stående bewis på Lutheriska kyrkans Tolerans;
det skall wara ett talande bewis på den liberala anda,
som nu är rådande inom Lutheriska kyrkan. När den
rena, äkta i brännvinsspannan och spritången förklara-
de Lutheranismen är i fara att kränkas af Nykterhets
wännernas botpredikningar, då måste kyrkans pelare
gripa sig an med nykterhets wäsendets hånmande att
det icke må urarta till swärmeri. När ormaettret frä-
ser i alla deras ädror: då blir äfwen nykterhets wäsen-
det ett ohjuggligt swärmeri; den Orthodoxa gallans inträff
på hjernan werkar hos våra nyktra Fariseer den oför-
grippliga öfwerthgelsen, att allt sammans är swärmeri
och Fanatism, som icke luktar af den döda Trons as.

(Fortf.)

— * * * * *

Witeå

Tryckt hos W. N. Nygren. 1853.

Ens Kopandes Röst i Öknen.

N:o 9. September. 1853. 2 Årg.

Aftonsångs Predikan på 2:dra Sönd. i Adw.
hällen i Hernösand. 1843.

Fortf. från föreg. Nummer

Ly fastän mången brottling går nöjd och glad till dö-
den i sitt fulla medvetande af Trälsarens nåd; och mån-
gen, som tyckt sig lefwa dygdigt i werlden, och har haft
den tanken om sig att han borde få blifwa salig; börs-
jar då först, när det gäller, när han känner, att det icke
hjelper mera att spjerna emot döden, då först börjar han
twifla på sin salighet; så böra wi dershärf icke taga oss
anledning deraf, att tänka så: hwad hjälper nu att wa-
ra dygdig. Det gäller ingenting inför honom. Det är
ju då så godt att vara brottling. Nej, min wän! är du
dygdig, så är det bra, är du ock icke dygdig, så är det
icke bra, men hwilketdera faller som håldst, så är du
brottling; d. v. s. det finns ingen dygd; det finns bara
nåd; och det är nåden, som skall twinga dig, att bli dyg-
dig. Och nu Chr. Ah; Nu har jag sagt min mening om
Christi regering genom Christendomen, sådan den är,
och sådan den borde wara; Det kommer endast derpå
an, om I fattat min mening rätt. — Men tron I, att